

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal IV., Rákóczi-u. 20. sz.
Telefon 300.

Felolvasó szerkesztő:
Honyvadás

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Helyben házas hordva: 1 évre 14.40 | 1/2 évre 7.20 | 1 hónapra 1.20
Vidékre postán keldve: 1 évre 17.40 | 1/2 évre 8.70 | 1 hónapra 1.40

Szabadka közéletmezése.

— Mit eszünk? —

A borzalmas világháboru okozta sanyaru helyzetet városunk is mindjobban érzi. A boldog békeidőben Szabadkát Bácska eldorádójának tartották, ahol mindenben bővelkedtek az emberek.

Most azonban nagyon fursán alakult ki a helyzet. Az annyira hangoztatott bőség ellillant, akár a kámfur. Az eszméletlen drága világban odáig jutottunk, hogy henteseink, mészárosaink egy...ásután becsukják üzletüket. Szerintük a közönség megiszonyodott a husfogyasztástól, vegetáriánus lett...

Mi ellenben más körülményekből magyarázunk, tudjuk a husfogyasztás hirtelen megszappanását. Gazdagjaink, a tehetősek részben a saját nevelésü hust fogyasztják, részben pedig atyafiság, rokonság révén kedvezményes áron jutnak hozzá. A rendes vásárló husfogyasztók meg akarva-nemakarva csökkentették ebbeli igényeiket, csak különös alkalmakkor fordulhatnak a hentesüzletbe, amint a helyzet ezt nekik lehetővé teszi. A szegényebb néposztályhoz tartozók meg máskor is csak a piacon elégitették ki husztáplálkozási igényeiket. Ily körülmények mellett egészen érthető henteseink, mészárosaink nyugalomba vonulása... Amde élni, táplálkozni ezek után is kell. Ebben nagy segítségére volt közönségünknek a közéletmezési ügyosztály a városi husmészárszék üzembeállítására. Aránylag megfizethető jutányos (?) árban kaphattunk ott hust a legutóbbi időkig.

Most azonban ez a könnyebb-ség is megszűnt. A hatósági husüzlet bizonytalan időre szintén megszüntette jótékony társadalmi működését. E nyomasztó helyzetbe azonban a közéletmezési ügyosztály fáradhatatlan vezetője hallgatással nem egyezhetett bele. A fogyasztó közönség érdekében hivatalos úton megkereste polgármesterünket, ne szüntesse meg végleg a városi huskimérést. Egyszermind célszerű javaslatot is tett a sertések rekvirálása céljából. Mint hírlík, polgármesterünk nem tartja ezt megengedhetőnek. Szerintünk azonban nem helyes eljárás e tekintetben báró Kürthyre hivatkozni, tőle függővé tenni az itteni közéletmezést.

beavatottak előtt tudott dolog, hogy nincs egész sertésállományunk lefoglalva, hanem csak egy része. Még mindig akad sok oly hizott sertés, me-

lyet a város közszükséglete céljából rekvirálhat miniszteradta jogánál fogva. Eljen is a polgármester e jogával és mielőbb állítsa fel újból a városi husüzletet!

Elvégre a polgárság méltán elvárja, hogy a város feje semminemű áldozattól, nehézségtől se riadjon vissza. Ugy gondoljuk, báró Kürthy sem ellenezné ezt, ha az itteni viszonyok tudomására jutnak. Megengedi a sertésállomány rekvirálását a szükséges mennyiségben. Igazán

nagyfoku méltánytalanság volna e nehéz időkben a fogyasztó közönség mellőzése. Elvégre valamivel csak kell táplálkoznunk. A lisztadagokat leszállították, a tejtermékek drága pénzen sem kaphatók, tehát a városi vezetőség nagyon helyesen cselekednék, ha számunkra jutányosabb áru hus kimérését kiesszközölné és mielőbb fogantositaná a polgárság legtöbbjének hálás elismerését váltaná ki ezzel.

Pótolni mindent!

— Hazai Samu új rendeltetése. —

B é c s, márc. 10. Ófelsége Hazai Samu bárót új rendeltetésében az összes pótlások felhasználására szolgáló intézmény vezetőjévé nevezte ki. Előállott ugyanis az a kötelesség, hogy míg a fiatalabb és életerősebb férfianyag az ellenséggel száll szembe, addig a korosabb és kevésbbé alkalmas egyének a hadtápvonalakon és mögöttes országrészekben szolgáljanak. Intézkedések történtek továbbá arra nézve, hogy a mezőgazdaságban és iparban megfelelő segítség álljon kinek-kinek rendelkezésére. Mindezt csak egységes szervezettel és egységes vezetéssel lehet elérni és ennek a szervezetnek az élére állította Hazait a király.

Nagy veszedelemben a macedóniai ántánt-sereg.

S z ó f i a, márc. 10. Radoszlavov miniszterelnök a kormánypárt értekezletén kijelentette, hogy a macedóniai harcúterén a helyzet óráról-órára veszedelmesebb az ántánt seregek számára. Az ellenség most már csak részleges támadásokat kockáztat, mert nagyobb szabású támadásba nem kezdhet anélkül, hogy végleges megsemmisítésének veszedelmét ne kockáztatná. A tengeri zárlat miatt ugyanis nem számíthat segítő csapatok érkezésére.

Hatósági munkásközvetítők felállításása.

B u d a p e s t, márc. 10. A kormány egy mai rendelettel hatósági munkásközvetítő intézeteket állít fel. Szabadka a szegedi munkásközvetítő hatáskörébe tartozik. A kormány mindenféle ipari és más munkásokat közvetít, beleértve még a háziéledeket is. A munkaközvetítés általában díjtalan, de a háziéledek közvetítéséért megfelelő díjat fognak szedni.

Nem fegyverzik föl a kereskedelmi hajókat.

W a s h i n g t o n, márc. 9. Wilson elnök megbetegedése következtében elhalasztották a kereskedelmi hajók fölfegyverzését.

Gálffy—Dénes párbaj.

Épp a napokban hangoztattuk a párbajozás megtiltásának szükségességét. És ime, véres kardpárbajt vívtak tegnap.

Csupán igazolásunkra írunk e szomorú esetről. Egészen úgy folyt le, mint a minap röviden előadtuk. Kártyatársaságban az egyik fél rálépett a kibic tyukszemére. Emesz viszonzotta. Kölcsönös sértegetés, szováltás, kihívás és aztán véres kardpárbaj lett belőle...

Mint amolyan uri verekedők, Budapesten intézték el viaskodásukat fényes segédlet mellett. A vége kimerülés, megsebesülés és — ki nem békülés!

Joggal kérdezzük, mire való volt e párbajkomédia. Miképp engedhető meg, hogy harcépes egyének — most a véres világháboru idején — súlyos feltételű verekedéssel egymás életére törjenek egyszólván ok nélkül?!

Ha ők hősködni szeretnek és készek életüket feláldozni, mért nem teszik ezt valamelyik fronton igazi hősiességből a királyért, a hazáért?! Ott bőségesen van alkalom véres, súlyos feltételű haragra, küzdelemre. Nem vagyunk rosszmájúak, nem avatkozunk mások személyes ügyébe, csupán katolikus álláspontunkból kifolyóan hirdetjük: most minden harcépes embernek a fronton kell küzdenie, nem pedig idehaza a kártyasztalnál és a vívóteremben hősködni. Melegen ajánljuk a párbajozó feleket az illetékesek — különösen a repülőbizottság figyelmébe...

P. L.

Hétfőn reggel nincs ujság.

B u d a p e s t, márc. 10. A hivatalos lap mai számában egy miniszteri rendelet megszünteti a hétfői lapokat. Vasárnap délután és este s hétfőn reggel nem jelenhetnek meg lapok.

A vasuti aluljáró vízmentesítése.

Sokat panaszkodtak már a Szegedi-ut körül lakók, hogy esőzés idején nem tudnak átjárni a vasuti aluljárón, mert azt egészen elönti a víz. Most valahára megváltozik ez a viszonyhelyzet és Szabadkán is méltó lesz az utvonat is. Mint értesülünk, a máv. igazgatósága a budapest-zimonyi vonal második vágányának kiépítése alkalmából Szabadkán szándékozik építkezéseket keretében megoldási tervet készíttetni az aluljárónál lévő folytonos vízáradások megelőzésére.

A tervet tegnap délelőtt a városháza tanácsstermében vi-

tatta meg Novák Bertalan máv. főfelügyelő elnöke alatt tárgyaló nagyobb vegyes bizottság.

A vízáradás okául a csatornának a levezető árokba való helytelen betorkolását és az ebből következő gyors eliszapolódást állapították meg. Ennek elhárítását meg fogja javítani, az egész árkot pedig szilárd fenéklabdaburkolattal építik ki, amely a tisztítást lehetővé teszi. Ezen felül az u. n. alagut járdáját 30 cm-rel fölemelik, hogy a közlekedés nagyobb esőben is fenntartható legyen.

Mennyit ér a bőr?

A háború nagyszerűen beütött Helleisz Miklós újvidéki tanárnak. A bőrök egyre drágultak és Helleisz Miklósnak úgy megnőtt a vagyona, hogy ez már nem is illett egy szegény tanárhoz. Egymásután vette a házakat, többszörös háztulajdonos lett, amíg most rendőrbüntető bíróság elé került: A háború új milliósága ugyanis súlyos kihágást követett el, elütötte egy nagy bórraktárt, amiért az újvidéki rendőrfőkapitányság tíz napi elzárást olvasott a fejére.

Miniszteri rendelet értelmében minden bórkészlet bejelentendő és a bőrök csak a Magyar Bórbeszerzési Részvénytársaság ut-

ján hozhatók forgalomba. Helleisz Miklós megszegte a rendeletet. Elmulasztotta bőreinek bejelentését, viszont bőreit nem ajánlotta fel a Bórbeszerzési Részvénytársaságnak. A Bórközpontra az újvidéki rendőrség feljelentést adott be Helleisz Miklós ellen. A kihágási tárgyaláson Helleisz elismerte, hogy 179 marhabőr, 62 lóhbőr, 9 bivalybőr, 12 borjubőr, 9 esikőbőr van raktárában, amiket nem jelentett be. Előadta, hogy többnyire elhullott állatok bőrét vásárolta össze. A rendőrfőkapitányság a beismerés alapján Helleisz Miklóst tíz napi elzárásra ítélte.

A liceumi ciklus befejezése.

A Szabad Liceum vezetősége értesíti a közönséget, hogy a tüzelőszer hiánya miatt megszakított előadásainak sorozatát f. hó 15-én újra felveszi. Az előre haladt idejé miatt azonban a tervezett programot megrövidíteni kénytelen és így az idei ciklus befejező előadásait a következő sorrendben tartják meg:

Márc. 15-én: Ünnepi előadás.
Márc. 22-én: Lányi Ernő: A zongora története és hangverseny.
Márc. 25-én: Vojnits Oszkár emlékműve. Ezeket az előadásokat a városi színház dísztermében tartják meg.

Ezenkívül befejezi a vezetőség azt a szociális előadás-sorozatot is, melynek bevezető

előadását Vas István dr. febr. 9-én tartotta meg.

Márc. 16-án: Patyi István tanár: Társadalmi nevelés.

Márc. 20-án: Dr. Boschán Samu ügyvéd: Háborús jogélet.

Márc. 21-én: Dr. Herman Károly orvos: Alkoholizmus.

Márc. 23-án: Dr. Halmai István orvos: A tüdővészről.

Márc. 27-én: Strassburger Izidor mérnök: A munkáslakásokról.

Márc. 28.: Dr. Czelláth Géza máv. titkár: Mezőgazdaságunk és a többtermelés címmel tartandó előadásokat.

Ezek az előadások a városi színház I. em. 35. sz. helyiségében mindig d. u. fél 6 órakor kezdődnek.

A hadigépezőket nem szabadságozzák.

— Negyvenezer vizsgázó egy év alatt. —

A legközelebbi napokban igen érdekes rendeletet fog kibocsátani a honvédelmi miniszter. A rendelet lehetővé teszi azokat a visszaéléseket, amelyeket a cséplőgépezői, szövőri és motorkezelői, valamint fűtői bizonyítványokkal a háború kezdete óta elkövetnek.

Tudvalevőleg a mezőgazdasági munkálatok zavartalan lebonyolítása érdekében minden esztendőben igen jelentékeny számmal szabadságoznak katonákat. Az aratás és a termés betakarításának munkája olyan fontos teendő, hogy még a front-ról is tömegesen küldtek haza olyan egyéneket, akiknek gépezői, vagy fűtői vizsgáról szóló bizonyítványuk van.

Ezekkel a bizonyítványokkal a háború alatt igen sok visszaélés történt. Gépezői és fűtői bizonyítványt ugyanis tömegesen szereztek meg oly egyének, akik soha éleükben nem voltak gép közelében. Magyarországon összesen tíz olyan bizottság működik, amely előtt gépezői és fűtői vizsgát lehet letenni.

Közkezen forgó kimutatás szerint Magyarországon az utóbbi egy év alatt negyvenezer szereztek ilyen gép- és motorkezelői, valamint fűtői vizsgálati bizonyítványt. Közöttük mindenféle foglalkozásúak szerepelnek: kereskedők, szabók, cipészek, borbélyok stb., akiknek így sikerült magukat több

mint fél évig kivonni a katonai kötelezettség alól.

A honvédelmi minisztériumban már hosszabb idő előtt feltűnt ez a tömeges szabadságozás és miután meggyőződött a miniszter, hogy itt igen egysze-

rű visszaélésekről van szó, most kiadandó rendeletében úgy intézkedik, hogy csak azok a gépezők szabadságozhatnak, akik képesítésüket a háború előtt szerezték.

Rendelet a tábori csomagokról.

A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium ismételt kiadott legutóbbi március 20-án a postahivatalokkal közölt rendeletere szerint a tábori postai magán-csomagforgalom feltételeire nézve a következő szabályok mérvadók:

1. A csomag súlya az 5 kilogrammot, kiterjedése egy-egy irányban a 60 centimétert meg nem haladhatja.

2. A csomagba csak hadfelszerelési tárgyakat és ruházati cikkeket (ideértve a piperecikket is, pl. fésűt, keféket, szappant és eféléket), könyvet, száraz kolbászt, teasüteményt (keksz), kétszersültet, konzervet beforrasztott dobozokban, cukrot, cukorkafélét, kávé (szemesen vagy darálva), teát, kakaót, csokoládét, mézet, ha pléhtubusban vagy pléhdobozban akként van csomagolva, hogy ki ne ömljön, továbbá szilárd szeszt, szivart, cigarettát, dohányt és dohánykellékeket (pipát, szivarszipkát, kanócos tűszerszámot, de benzín nélkül) szabad elhelyezni. Értékesebb tárgyak és készpénz hozzácsomagolása feltétlenül mellőzendő. Levelet azonban a táborba szóló csomagba elhelyezni szabad.

Ki van zárva a tábori magán-csomagforgalomból a könnyen romló élelmiszerek minden fajtája, a szeszes ital és általában mindennemű folyadék, gyulékony és lobbanó anyag, tehát a benzinnel töltött tűszerszám, gyújtó és benzín, utóbbi még ha pléhtartályban van is. Gyulékony tárgyak által más csomagban okozott kárekkért a csomag feladója kártérítéssel és büntetőjogi felelősséggel tartozik.

Könnyen romló élelmiszerek (friss hús- és húsmű, kolbász, nem száraz, hurka, gyümölcs, mákos-, dióspatkó, kalács és más efféle élelmiszer) sőt a szilárd szeszt a postahivataloknál ezért meg kell győződni arról, hogy a tábori magán-csomagok nem tartalmaznak-e tiltott dolgot? E célból a feladónak a csomag felbontását is kívánhatják a feladótól, sőt ha alapos gyanu van, bizottsági eljárás mellett azt bármikor, később is felbonthatják.

Amelyik csomagról a kezelés bármely mozzanatában kiderül, hogy tartalma közt tiltott dolgok is vannak, azt a feladónak térti portóval vissza kell küldeni.

3. A küldeményt a hosszú vizontagságos utra való tekintettel, kiváló gondnal erősen kell csomagolni, úgy hogy a burkolat bármilyen időjárási viszonyoknak (hó, eső, kánikulai forróság stb.) is ellenálljon. Burkolatul viaszosvázson, vízálló szövet, vagy erős faláda használható. A szövetféle burkola-

tót jól össze kell varrni, a faládát tartósan és akként kell leszegezni, hogy a szögek a falából ki ne álljanak és így más csomagban, vagy a csomag kezelőjében sérüléseket ne okozhassanak. Kívánatos ezenfelül a csomagokat erős szinnyel úgy átkötni, hogy a tartalom kihullása ezzel is megakadályoztassék.

4. A címet tisztán, olvashatóan magára a burkolatra kell ráírni, ha faládát használunk, a címet tintával, az írásra szánt hely megvédésére után tintairóval, vagy festékkel a láda falára írjuk, vagy külön vászonpapírra és ezt a burkolatra rávarrjuk. Papírlapra írt és a burkolatra pecsétviaszszal oda erősített címek, ugyiszintén függő címek mellőzendők.

A címet felső bal sarkára a feladó nevével, lakóhelyét és pontos címét (kerület, utca, házszám), a felső jobb sarkára pedig a „Tábori posta” jelzést kell ráírni.

A címet családi és utóneve, katonai rangja, csapatnéve és alosztálya szerint kell megjelölni és rendeltetési hely gyanánt világosan és olvashatóan azon számú tábori (hadtábori), illetve megszállott területekre szóló tábori magán-csomagoknál azon helynevet hadtáborpostahivatali feltüntetni, amelyhez a címzett utalva van. A csomagban a cím teljes másolatát kell elhelyezni, hogy az esetben, ha a csomag szállítása közben olvashatatlanná válna, vagy címét teljesen elvesztené felbontva, a belső cím alapján a címet mégis kézbesíthető, vagy a feladónak visszaküldhető legyen. A címet másolatát pótolhatja a csomagban elhelyezett levél, ha ez a csomag címetével egyezően van címezve.

5. A szállítólevelet szabályszerűen és olvashatóan kell kitölteni, az érték nyilvántartására szánt helyen a „Saját felelősséggel” jelzés alkalmazandó. A szállítólevél baloldali szelvényére csak a feladó neve és lakóhelye írható. Irásbeli közleményt a szelvényre írni nem szabad, mert az úgy sem kerül a címzett kezébe.

6. Értéket nyilvántartani, a csomagot utóvétellel terhelni, expressz — saját kezébe — vagy tértivevényvel való kézbesítést kikötni nem lehet.

7. A táborba szóló magán-csomagok frankokényszer alá esnek. Bérmentesítési díj 80 fillér.

8. A tábori magán-csomagok a feladó veszélyére vétetnek fel, azokért sem a posta, sem a hadvezetőség nem szavatol és a netán támasztott kártérítési igények figyelembe nem vétetnek.

9. A kézbesíthetetlen tábori postacsomagok a feladási helyre visszaterelődnek és ha lehetséges, visszakézbesíttetnek. Ha ez bármilyen okból kivihetetlen, a csomag tartalma a legközelebb eső

kórházban a sebesült vagy beteg katonák közt osztatik szét, esetleg más hadi intézmények becsatattatik rendelkezésére.

10. A tábori magánesomagok a kártérítési igény kizárásával

tudakozvány útján nyomonzhatók.

11. Azt, hogy mikor és mely táboriposták vesznek részt a magánesomagforgalomban, esetről-esetre külön rendelet állapítja meg.

NAPI HIREK.

(Kitüntetés.) Ő császári és apostoli királyi felsége megparancsolta, hogy *Veszélszky* Ottó 23. gyalogezredbeli főhadnagynak különleges alkalmazásában kitünő szolgálatáért a legfelső dicsérő elismerés tudtal adassék.

(Berky Ferenc meghalt.) Berky Ferenc, a *vidéki színházak volt elsőrendű tagja*, ötvenhét éves korában Budapesten meghalt. Berky Lilli és Berky József színművészek és Berky Ferenc százados édesatyjukat, Mészáros Alajos, a Nemzeti Színház művésze és Gózon Gyula apósukat gyászolják. Temetése holnap lesz a Kerepesi-úti temető halottasházából. Berky annak idején Szabadkán is kedvelt színész volt.

(A hatodik német hadikölcsön.) Március 15-én kerül aláírásra és az aláírási idő április 16-án jár le. A kölcsön 5 százalékos kötvényekből áll, melyek 1924-ig fel nem mondhatók. A kötvények 98 százalékos árfolyammal becsatattanak a jegyzésre. Ezenkívül ugyancsak 98-as árfolyamon 4 és fél százalékos kisorsolható pénztári utalványok fognak kibocsátatni, melyeknek kisorsolási ára 110 márká. A kisorsolások 1918 január havában kezdődnek.

(A dísznök barátja.) Tegnap a Hartmann és Conen cég telepéről eltűnt ti zenegy hízott dísznök. Az állatot valami állatkedvelő az éjszótjében elhajította. A esendőrség kinyomozta, hogy a dísznököt Radonovára vitték. Hét dísznököt meg is találtak Bukvics Sándor radonováci illetőségű katonánál, aki civilben hentessegéd és a legutóbbi időig a Hartmann és Conen cég telepén dolgozott. A telepen szerzett helyi ismereteit arra használta fel, hogy a jövedelmezőnek látszó lopást végrehajtsa. A még hiányzó négy dísznök Bukvics kiskorú öcsésével van, akit a esendőrség üldöznek.

(Mérgezésben meghalt titkosrendőr.) Az újvidéki határrendőrség egyik igen derék, szorgalmas tagja rendkívüli körülmények között hirtelen elhunyt. Orosz Viktor, újvidéki határrendőrségi detektív huszmérgezés következtében meghalt. A detektív kolbászt evett, majd eltávozott a hivatalból. Egyszerre rosszul lett heves gyomorfájdalmakról panaszkodott, mire a házbeliek orvosért küldtek. Dr. Schossberger Sándor igazgatófőorvos jelent meg a kinyitásban fetrengő detektívénél és huszmérgezési tüneteket állapított meg rajta. Az orvos távozása után Orosz Viktor iszonyatos kínok között kiszívódott. Azonnal táviratoztak az elhunyt Budapesten lakó feleségének, hogy azonnal utazzék Újvidékre. A reudőrség a halál okának kinyomozása és a körülmények

pontos tisztázása céljából a vizsgálatot megindítja, a halott felboncolását fogja kérni, hogy minden kétséget kizárólag megállapíthassa, kit terhel a felelősség Orosz Viktor életének tragikus elmúlásáért.

(Törvényszéki tárgyalás.) A szabadkai kir. törvényszék a következő ügyeket tüzte ki fő tárgyalásra: március 12 napján Csikós Balázs és egy társa, Tettinger Magdolna és 5 társa, Varga Lajosné és 7 társa, Bundis Jánosné.

(Vigyázzunk a csomagfeladás-nal!) Újváry Imre pósta- és táviratfőnök a következő felhívást intézi a közönséghez: A táborba szülő magánesomagok felvétele alkalmával nagyon sok esetben megállapítást nyert, hogy a helybeli közönség az ezekre vonatkozólag kiadott s a hírlapokban, nemkülönben hirdetésekben utján közölt rendelkezésekkel vagy nincsen tisztában, vagy nem törődik. Igen sok esetben nem megfelelően csomagolt vagy tiltott tartalommal bíró csomagot akarnak a táborba küldeni, miből a felvevő tisztviselők és a feladók között szükségtelen surlódások támadnak, sőt legutóbb a helybeli postahivatalok ellen intézett sajtó támadás is napvilágot látott. Abból a célból, hogy a közönséget az ide vonatkozóan kiadott miniszteri rendelet tartalmáról és az abban foglalt rendelkezéseiről, céljáról minél szélesebb körben újra tájékoztassam: összefoglalom ezeket. Hangsúlyozni óhajtom, hogy a kiadott rendelkezéseknek a posta részéről való szigorú megtartása egyáltalában nem zaklatás, hanem ellenkezően úgy a feladó és címzett érdekeinek, mint a közérdeknek leghathatósabb védelme. Mert sem a feladónak, sem a címzettnek nem érdeke, hogy az itthon levők által a frontra küldött ajándék ne annak a kezébe jusson, akinek azt a küldő szánta. A nagy számban feladásra kerülő tábori csomagban minden áron elhelyezni kívánt könnyen romló élelmiszer teljes megromlása pedig a mai viszonyok között nemcsak kár, hanem egyenesen a közérdek ellen való bűn.

Értesítés.

A Magyar Általános Hitelbank szabadkai fiókja értesíti t. ügyfeleit, hogy az V. hadikölcsön végleges (szelvényivel ellátott) kötvényei a jegyzés alkalmával kiadott elismervények ellenében naponként délelőtt 9—12 óráig az intézet pénztáránál átvehetők.

(Tanítók mint állatorvosok.) A földművelésügyi miniszter nevében Ottlyk Iván államtitkár rendeletet küldött a törvényhatóságoknak, amelyben az állatorvosok létszámában mutatkozó hiányra való tekintettel megengedi, hogy a huszvizsgálati teendőket a községi jegyzők és előjárók, elsősorban pedig a községi néptanítók végezhessek. Kényszerűvéadások esetén csakis képzett állatorvosok járhatnak el.

(A távirati postautalványok fedezeti lapja.) A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint március 10-től kezdődőleg a távirati postautalványhoz tartozó fedezeti lapot nem a felvevő postahivatal, hanem kizárólag a feladó hiteles kiállítani, illetve azt megfelelőleg kitöltve a postára hozni. Abból a célból, hogy a feladók a fedezeti lapot ne csak a postán, hanem a magánárusítóknál is megszerezhessék, a fedezeti lapok 2 filléres postabélyeg banyomással 2 fillér árban forgalomba bocsátattak.

Színház.

A „Lengyelvér”

bemutatója.

Tegnap este Stein Leó Lengyelvér című nagyoperettjét Nedbal Oszkár zenéjével, mutatta be a színtársulat. A darab éppugy, mint zenéje, kitünő. A lengyel nemeseknek a régi magyarokéval rokon érzéseit, lelkiületét, tulajdonságait mutatja be a szerző. Igen hatásosan, élethűen rajzolja alakjaiban a folyton mulató, költekező, kártyázó, gazdaságával nem törődő, tönkrement nemeséget. A tóközlő fiatal grófnak, Baránszky Boroszlávnak a szerepében Révész Ilonka játszott fényesen és elragadóan, természetesen és kitünő hanggal. Kivüle még, két női szerepben, a másik két primadonna, Helvey Erzsébet és Réthy Margit voltak az est csillagai, Réthy gyönyörű hangjával és Helvey a maga soha tulzása nem menő közvetlenségével. A darab szellemének megfelelően nemes, megnyugtató keltő fuffanggal „bosszulta meg” magát Boroszláv grófnak, mert az kijelentette, hogy inkább utolsó eselédjéhez megy nőül, mint hozzá, a gazdag Zaramba grófnéhoz, nehogy hozományvadásznak nézzék. Mikor pedig a fiatal gróf beleszeretett a gazdasszonynak feleságot grófkisasszonyba, már késő volt a való kiérülése, szerelme igaz volt, visszalépni nem lehetett, elvette a gazdag grófnéat.

Igen jól játszottak még Remete, Komlós, Nádassyné. Reméljük, a fülbemászó zenéjü darabot még többször adják és akkor talán a színház is teltebb lesz.

* Vasárnap esti „Nagy tarka est” műsora. Nagy tarka est az összes elsőrendű tagok felléptével. Rendező: Nádasy József, karnagy: Hajsinek Rezső. I. rész. 1. „Nyitány”, eljátssza a zenekar. 2. „Konferál”, Hidvégi Ernő. 3. „Magán szám”, Adám

Pál. 4. „Toborzó”, Pintér Rózi és Thorma Gisati. 5. „A varrómó”, Zöldi Vilma. 6. „Szép, szép uri dáma”, Kényes Margit. 7. „Ki tudja merre, ki tudja hol”, Helvey Erzsébet. 8. „Palóczi nóták”, Kürthy Károly. 9. „Indernaki” induló, Komlós és a női kar.

II. rész. „Ripacsék esontjainál”, énekes bohózat I. felvonásban. Szerzők személyek: Rónai Imre, Tizsai B., Nádassyné Jolán Remete Géza.

III. rész. 1. „Nyitány” Eljátssza a zenekar. 2. „Konferál”, Hidvégi Ernő. 3. „Magán szám”, Réthy Margit. „Gyóni versek”, Zöldi Elza. 5. „Magán szám”, Thorma Zeiga. 6. „Modern versek”, H. Lengyel Irén. 7. „Kabaré dalok”, Révész Ilonka. 8. „Olasz kesergő”, „Francia andalgó”, Komlós és Kürthy.

* Egész héten a „Csárdaskirályné.” Végre hozzánk is eljut ez a páratlan sikerű operett, melyre Budapesten még most sem lehet jegyet kapni és amely Bécsben már eddig több mint 500 előadást ért. Színtársulatunk érthető nagy ambícióval készül a bemutatásra, melyre az igazgató új díszleteket is készített. A „Csárdaskirályné” szerdától kezdve egész hétre műsorra van tűzve és jegyeket már lehet reá előre váltani. Az első két előadás bérlétszűnetben lesz megtartva.

* Komlósné Pintér Irma első fellépte. Hétfőn este lép fel először Komlósné, a társulat kedves és népszerű tagja. Színpad kerül Gábor Andor értékes színjátéka, a „Palika”.

Színhazi műsor.

Szombaton este rendes árákkal B. bérlétszűnetben „Mágnás Miska” nagyoperett.

Vasárnap délután olesó árákkal „Zsuzsi”, énekes parasztjáték.

Vasárnap este bérlétszűnetben az összes elsőrendű tagok felléptével „Nagy tarka est”.

* A színhazi pénztár állandóan nyitva van és a rendes időben lehet jegyeket előre váltani az összes műsoron levő előadásokra.

Előadások kezdete 1/8-kor.

Főszerkesztő: Pinteris Károly igazgató, Budapest.
Főmunkatárs: Dr. Fontányi József ügyvéd, Szabadka.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal N. omda és Irodalmi Vállalat műtészövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

Litka Bioskop

Szombat—vasárnap

EGY VIHAROS ÉLET

4 felv. egy new-yorki kártya barlangból.

A télikabát története

vigjáték 3 felv.

Kezdete 5 és este 8 órakor.

Szerkesztői üzenet.

H. F. 1. A 3465—1915. M. E. számú rendelet nem intézkedik ugyan arra nézve, hogy az ipari célokra szolgáló cukor milyen áron számítandó, csak a nagykereskedői forgalomban és a közvetlen fogyasztás céljaira való eladás árait határozza meg. Minthogy a rendelet azt mondja, hogy a nagykereskedési forgalom alatt azt a forgalmat kell érteni, amely a fogyasztási cukrot közvetlenül a gyárból vásárló nagykereskedő és azon kereskedő között bonyolódik le, aki a fogyasztási cukrot a közvetlen fogyasztás céljaira, vagy továbbeladás végett a nagykereskedőtől az eredeti gyári esomagolásban vásárolja, önként következik, hogy az ipari célokra szánt cukorért ugyanazt az árat lehet követelni, mint más fogyasztóktól, vagyis a detail-árat. — 2. A világító kőolaj legmagasabb árait megállapító rendelete egyike sem különböztet meg nagybani és kishányoni árat, hanem az ármeghatározást a vásárolt mennyiségtől teszi függővé. Attól tehát, aki egyszerre legalább egy hordó petróleumot vásárolt, csak a hordókban való eladásra érvényes árat lehet igényelni. — 3.

A petróleumra érvényes magasabb árak február 1-én léptek hatályba és attól fogva tekintet nélkül arra, hogy már korábban raktáron volt-e az eladásra kerülő mennyiség, vagy most érkezett meg, a jelenleg érvényben levő árakat lehet számítani.

Négy új 190 cm. magas, befelé nyíló spaletás

ablak eladó.

Megtekintető: VI. kör, Kovács-utca 292. szám alatt.

**Tűzifa
apritva**

kicsinyben és nagyban házhoz szállítva
≡ kapható ≡

Bánó és Bröder

szállítóknál.

Telefon 446. Telep 699.

**Valódi amerikai
fogak és fogsorok**

Rövidlegességek fogászati munkákban, arany és platinából, valamint arany és platina fogak, koronák és hidak, ugyancsak szintén szájpadlás nélküli fogak. Foghuzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombok). **Schäffer Géza** vizsgázott fogtechnikus, Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon interurban 561.

Jótállás a biztos eredményért törvényesen — védve. —

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagy-szerű találmánya a

„Patkánin“

patkányirtó szer, (nem mérge) mely emberre és házi állatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószert. 1 doboz ára 3. K. mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismeretű prospektust, melyben levan írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a Patkánin gyár egyedüli árusítója, a Torontali Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskerekben.

Miért használja

minden takarékos házi-asszony a vegyvizsgált és orvosilag kitűnő tápszernek ajánlott

FISCHER-féle**folyékony pótkávét****Mert:**

I. Soha sem ivott még olyan jó kávét mint amilyen FISCHER-féle pótkávéből készült.

II. A FISCHER-féle pótkávéből csak feleannyi kell, mint a cikória pótkávéből.

III. Ha a FISCHER-féle pótkávét használja, csak félannyi pörköltkávéra és az édesítéshez csak feleannyi cukorra van szüksége, mint hogyha más pótkávét használna.

A FISCHER-féle folyékony pótkávéval készült kávé egészségesebb, jobb ízű és a mindennapi kávéja feleannyiba kerül. Kapható minden jobb fűszerüzletben.

FISCHER-féle folyékony pótkávégár budapesti főgyártelepe vizontelárusítóknak: Budapest, Átlós-ut 28. sz. szívesen áll rendelkezésére.

Meghívó.**A Keresztények Hitelszövetkezete Szabadkán**

1917. évi március hó 18-án d. e. 11 órakor, határozatképtelenség esetén 1917. évi április 1-én d. e. 11 órakor tartja saját helyiségében

évi rendes közgyűlését

melyre a tagok ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése. 3. A mérleg letárgyalása és a felmentvények feletti határozathozatal. 4. Az igazgatóság jelentése a tisztajövedelem felosztása tárgyában. 5. Indítványok. 6. Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése.

VAGYON.

Mérleg-számla 1916. december 31-én.

TEHER.

13 40	Készpénz	—	—	—	—	1324	92	24	Üzletrész tőke	—	—	—	—	25299	—
14 42	Váltók	—	—	—	—	101875	—	22	Tartalék alap	—	—	—	—	1163	60
5	Kötvény kölesönök	—	—	—	—	3525	—	31	Nyugdíj alap	—	—	—	—	100	—
18 39	Folyószámla	—	—	—	—	18265	76	7	Takarékbetét	—	—	—	—	81591	45
15 28 36	Egyéb követelések	—	—	—	—	939	34	44	Törzsbetét heti befizetés	—	—	—	—	14428	80
								16 38	Fel nem vett osztalék	—	—	—	—	789	81
									Nyereség	—	—	—	—	2557	36
						125930	02							125930	02

VESZTESÉG

Eredmény számla 1916. december 31-én.

NYERESÉG

8 10	Adók és illetékek	—	—	—	—	3823	76	19	Nyereség áthozat 1915. évről	—	—	—	—	1417	89
32	Üzleti költség	—	—	—	—	1854	77	6 21 26 41	Kamat	—	—	—	—	10448	26
9 20 27	Kezelési költségek	—	—	—	—	5846	70	17 29 34 43	Jutalék	—	—	—	—	2072	34
11	Egyéb kiadások	—	—	—	—	220	—	23 25 37	Beiratósi díjak	—	—	—	—	363	80
	Igazgatósági javaslat a tiszta haszon felosztására	—	—	—	—										
	Üzletrészek után 4%	—	—	—	—	1011	96								
	Törzsbetét után 4%	—	—	—	—	423	75								
	Tartalék alap	—	—	—	—	336	40								
	Jutalékok	—	—	—	—	267	19								
	Nyugdíjalap	—	—	—	—	100	—								
	1917. évi nyereség számlára átvitel	—	—	—	—	418	06							2557	36
						14302	29							14302	29

Szabadka, 1916. december hó 31-én.

Loósz Sarolta s. k. h. pénztárnok.

Sztípiés Márk s. k. ügyv. elnök igazg.

Rukavina Gizella s. k. könyvelő.

Ezen mérleg- és eredmény számlában foglalt tételeket az illető könyvekkel összeegyeztetvén, helyesnek találtuk.

Szabadka, 1917. március hó 7-én.

Schneider Miklós s. k. fb. t. Nedelykovics Miladin s. k. fb. t. Létmányi Miklós s. k. fb. t. Fekete Dénes s. k. fb. t. Haris János s. k. fb. t.